

სტუ-ს ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტის

2023 წლის სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის დარგობრივი კომისიის

შეფასების შედეგები

საფინანსო და საბანკო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი

დამტკიცებულია დარგობრივი კომისიის სხდომაზე ოქმი #3. 13 მაისი, 2024 წ.

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის კრიტერიუმები (კომპონენტები)	სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შეფასება, რეკომენდაციები	
პერსონალის მიერ განხორციელებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები		
	ანალიზი	
	შეფასება	დადებითი/უარყოფითი
	რეკომენდაციები	
შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები		
	ანალიზი	
	შეფასება	დადებითი/უარყოფითი
	რეკომენდაციები	
უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები		
	ანალიზი	
	შეფასება	დადებითი/უარყოფითი
	რეკომენდაციები	
პატენტები		
	ანალიზი	
	შეფასება	დადებითი/უარყოფითი
	რეკომენდაციები	
ბეჭდური/ელექტრონული პროდუქციის გამოცემა საქართველოში (მონოგრაფიები, წიგნები, სახელმძღვანელოები, კრებულები, სამეცნიერო სტატიები)		
ცაავა გიორგი, ბიბილური ანი - „ციფრული ეკონომიკა ფინანსურ ინდუსტრიაში“, ISBN 978-9941-789-00-7, თბილისი, გამომცემლობა „დანი“, 2023წ, 220გვ.	მონოგრაფიაში განხილულია ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების პრობლემები და ფინანსური სექტორის ციფრული ტრანსფორმაციის თემები როგორც განვითარების დრავირი და ქვეყნის ეკონომიკის ეფექტიანობის ამაღლების აუცილებელი ელემენტი. ჩამოყალიბებულია აქტუალური და სადისკუსიო საკითხები ფინანსური სფეროში მისი ეფექტიანობის ამაღლების გზების მოძიების მიმართებაში, გაანალიზებულია პრობლემები და განსაზღვრულია შესაძლო რისკები და ქვეყნის ფინანსური სექტორის ციფროვიზაციის ახალი შესაძლებლობები. განსაკუთრებული ყურადღება არის გამახვილებული ახალი ციფრული ფინანსურ ტექნოლოგიებზე, მათი პრაქტიკული გამოყენებისა და საკანონმდებლო რეგულირების შესაძლებლობებზე. მონოგრაფია შეიძლება იქნას გამოყენებული ქვეყნის ეკონომიკის ციფრული ტრანსფორმაციის მიმართებაში ამოცანების გადაწყვეტაზე მიმართული ღონისძიებების შემუშავებისა და პრაქტიკული	

	<p>რელიზაციისათვის. იგი ასევე იქნება სასარგებლო საკანონმდებლო საქმიანობაში ციფრული ეკონომიკის სამართლებრივი ბაზის ფორმირებისათვის. მონოგრაფია ასევე აქტუალურია ეკონომიკისა და ფინანსების მიმართულების ბაკალავრიატის, მაგისტრატურისა და დოქტორანტულის სტუდენტებისათვის ციფრული ეკონომიკის ფინანსების სფეროში ცოდნის გაღრმავებისათვის.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>ცაავა გიორგი, ბიბილური ანი - „თეორიული ინოვაცია“ (თეორია, მეთოდები და პრაქტიკა), ISBN 978-9941-789-00-7, თბილისი, გამომცემლობა „დანი“, 2023წ, 211გვ.</p>	<p>მონოგრაფია „თეორიული ინოვაცია“ (თეორია, მეთოდები და პრაქტიკა) განკუთვნილია ეკონომიკური, ბიზნესისა და ფინანსების სპეციალობის ბაკალავრიატის, მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის სტუდენტებისათვის და იგი პრაქტიკული მეცადინეობებისა და დამოუკიდებელი მუშაობის ჩატარების მიზნით სალექციო მასალის სახით არის წარმოდგენილი. წინამდებარე სასწავლო სახელმძღვანელო სტუდენტებს ინოვაციების თეორიაში ცოდნის სისტემის ფორმირების შესაძლებლობას აძლევს როგორც მიკროდონეზე (პრაქტიკული სიახლეების წარმოქმნის, წარმოებისა და გავრცელების შესახებ), ასევე მაკროდონეზეც (ინოვაციური სისტემების, ინოვაციური პროცესის თეორიის, ინოვაციური განვითარების მოდელის საერთო დახასიათება). ინოვაციკას - უწოდებენ ინოვაციური საქმიანობის მეთოდოლოგიური საკითხების მომცველ ცოდნის სფეროს. ინოვაცია - იკვლევს ახალი ოდეების დანერგვისა და ნოვატორული კონცეფციების რეალობაში გარდაქმნის პროცესებს. ინოვაცია - არის ცოდნის სფერო, რომელიც რიგი დარგების, მათ შორის: მეცნიერების, საინჟინრო დაპროექტების, მეწარმეობის, ეკონომიკის, ფინანსების, სოციოლოგიის, ორგანიზაციის, წარმოების, ინფორმატიკის, მარკეტინგის, ლოგისტიკის, მართვის მიჯნაზე იმყოფება. მონოგრაფია განკუთვნილია ეკონომიკური სპეციალობის ბაკალავრიატის, მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის სტუდენტებისათვის, უმაღლესი სასწავლო დაწესებულებების პედაგოგებისათვის და აღნიშნული საკითხების სიღრმისეულად დაინტერესებულ პირთა ფართო წრისათვის.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>აბუთიძე გ., გელიტაშვილი გ. საბანკო სისტემის ფუნქციონირება არამდგრად ეკონომიკურ გარემოში. მონოგრაფია. ISBN 978-9941-28-959-0. თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“. 219 გვ.</p>	<p>ბანკების საქმიანობის მნიშვნელობა და მასშტაბები ყოველწლიურად იზრდება, მასთან ერთად იზრდება საბანკო კონკურენცია და კონცენტრაცია. ეს აუცილებელს ხდის განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მათ ფუნქციონირებას და მდგრადობას, ვინაიდან ბანკების ფინანსურ მდგომარეობაზე დიდწილად არის დამოკიდებული ქვეყნის ეკონომიკის სტაბილურობა.</p> <p>მონოგრაფიაში ჩამოყალიბებული დასკვნები, თეორიული და პრაქტიკული ხასიათის რეკომენდაციები, ვფიქრობთ, ხელს შეუწყობს საბანკო სისტემის ფუნქციონირების ეფექტიანობისა და სტაბილურობის ამაღლებას არამდგრადი ეკონომიკური გარემოს პირობებში, რაც სასურველია გათვალისწინებული იყოს საქართველოს კომერციული ბანკებისა და ზედამხედველი</p>

	<p>ორგანოების მიერ.</p> <p>კვლევის მეცნიერული შედეგები, საბანკო სექტორის ფუნქციონირებისა და განვითარების შემოთავაზებული მიმართულებები შესაძლებელია გამოვიყენოთ საბანკო სექტორის სტაბილური ფუნქციონირების, საზედამხედველო ღონისძიებების შემდგომი დახვეწის, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ფინანსური სექტორის სტაბილურობაზე გავლენის საკითხების შემდგომი კვლევისა და მართვის, აგრეთვე სასწავლო პროცესში საბანკო საქმის კონკრეტული საკითხების შესწავლის სრულყოფის მიზნით.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>მოსიაშვილი ვ., ჭელიძე მ. ნუმისმატიკა და ბონისტიკა. ISBN 978-9941-8-5087-5. თბილისი, გამომცემლობა „ეკვი“, 2023, 428 გვ.</p>	<p>სახელმძღვანელოში ლოგიკური თანმიმდევრობით არის გადმოცემული ნუმისმატიკის და ბონისტიკის ისეთი აქტუალური საკითხები, როგორცაა: ნუმისმატიკის და ბონისტიკის განვითარების ძირითადი ეტაპები; ფულის წარმოშობის ისტორია; ქაღალდის ფულის წარმოშობის ობიექტური წინაპირობი; პირველი ფულის ნიშნები და სამონეტო ბაზარი საქართველოში; პირველი ქართულწარწერიანი მონეტები; საქართველოს პოლიტიკურ-ეკონომიკური ურთიერთობა არაბულ სამყაროსთან; ქართულ-ბიზანტიური მონეტები და ნუმისმატიკის „სპილენძის ხანა“ საქართველოში; ვერცხლის კრიზისის დასასრული და ქართული სამონეტო ბაზარი XIII-XIV საუკუნეებში; თუმანი, აბაზი, შაური და ერეკლე II-ის „სირმა აბაზი“; საქართველოს პოლიტიკურ-ეკონომიკური ურთიერთობა მეზობელ სახელმწიფოებთან XV-XVIII საუკუნეებში; რუსულ-ქართული ფულის ემისია; რუსული ფული საქართველოში (1834-1917 წლები); ძველებური ევროპული მონეტები; ქაღალდის ფული საქართველოში 1918-1924 წწ.; საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ფული; საქართველოს ეროვნული ბანკის კუპონები; საქართველოს ეროვნული ვალუტა; საქართველოს ეროვნული ბანკის საიუბილეო, საკოლექციო და ოქროს საინვესტიციო მონეტები; მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის ფულადი ნიშნები.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>ბიბლიური ანი, ჩხარტიშვილი ნათია, ბუხნიკაშვილი ელენე - „ციფრული ლარი - საქართველოს ეროვნული ბანკის ინოვაციური პროდუქტი“ - „გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“ (მონოგრაფიების სერიიდან), 2023წ. გვ.51-54.https://doi.org/10.36073/978-9941-28-963-7</p>	<p>მსოფლიო მუდმივად განიცდის ცვლილებებსა და მისწრაფვის განვითარებისაკენ, რაც თითოეული ადამიანის ცხოვრებაზე აისახება. თუკი საუკუნეების წინ მონეტები ან ქაღალდის ფული სიახლე იყო, დღეს ადარავის უკვირს. პირიქით სახელმწიფოები ცდილობენ უფრო მეტად დახვეწილი, დაცული და განახლებული ბანკნოტები გამოუშვან და აღნიშნულ პროცესში მაქსიმალურად გამოიყენონ თანამედროვე ტენდენციები და ტექნოლოგიები. ყველა ჩვენგანი აქტიურად ვართ ჩართულნი ყოველდღიურ ცხოვრებაში, სადაც საქმიანობის მიუხედავად გვიწევს ფულთან შეხება, თუნდაც მაშინ როდესაც ვყიდულობთ თეატრის ბილეთებს, საკვებ პროდუქტებს ან ვიხდით კომუნალურ გადასახადებს, შესაბამისად ნებით ან უნებლიეთ ვიყენებთ ფულს, რომელიც შეიძლება იყოს ნალდი ან უნადლო</p>

	<p>ფორმით. ნაღდი ფული - თავად სიტყვაც გვეუბნება რომ არის რაღაც ხელშესახები და არსებული, რომელიც შეგვიძლია ავიღოთ, ვისარგებლოთ და დაბეჭდილ ბანკნოტას გულისხმობს. უნაღდო ფული სხვადასხვანაირია, თუმცა თანამედროვე ეტაპზე ყველაზე გავრცელებული პლასტიკურ ბარათების გამოყენებით ხდება მსგავსი ანგარიშსწორებები და ტრანზაქციები, როდესაც თანხა ელექტრონულად ჩანს და ყოველგვარი განაღდების გარეშე შეგვიძლია განვახორციელოთ ნებისმიერ წერტილში გადარიცხვა. კაცობრიობამ დიდი გზა გაიარა ბარტერული გაცვლიდან დღევანდელ ელექტრონულ ფულამდე, რეალურად ბანკნოტების ემისია ნამდვილ ხელოვნებად იქცა, თუმცა მსოფლიოს მრავალი ქვეყანა გეგმავს ფულის ბეჭდვის შემცირებასა და ციფრული ვალუტის გამოშვებას. ჩვენი თემაც სწორედ ციფრულ ფულს შეეხება, საქართველოს ეროვნული ბანკის ახალ ინოვაციურ პროდუქტს ციფრულ ლარს და საკითხს თუ რას მოგვითმის მისი დანერგვა.</p>		
	<table border="1"> <tr> <td>შეფასება</td> <td>დადებითი</td> </tr> </table>	შეფასება	დადებითი
შეფასება	დადებითი		
<p>გელიტაშვილი გ., ბურდიაშვილი რ., ჭელიძე მ. საბანკო რეგულირების და ზედამხედველობის სადისკუსიო საკითხები. DOI.org/10.36962/ECS105/3-4/2023-122. საერთაშორისო რეცენზირებადი და რეფერირებადი სამეცნიერო ჟურნალი „ეკონომიკა“, ტომი 105, 3-4. თბილისი, გვ. 122-133</p>	<p>რეკომენდაციები</p> <p>ფინანსურ ბაზარზე ერთ-ერთ ყველაზე მკაცრი რეგულირება გამოიყენება საბანკო საქმიანობის მიმართ, რაც განპირობებულია ბანკების სპეციფიკური თვისებებით, როგორცაა მოზიდულ ფინანსურ რესურსებზე დამოკიდებულების მაღალი ხარისხი, ფინანსური შუამავლის ფუნქციის განხორციელება, საქმიანობის არასაკმარისი გამჭვირვალობა და ღიაობა, ფულის გათეთრების პრობლემები და ა.შ.</p> <p>აღნიშნული საბანკო სისტემაში ხშირად დისბალანსის მიზეზს და არასტაბილურობის წყაროს წარმოადგენს. ამას ემატება ბანკთაშორისი დაკრედიტება, ბანკების აფილირებულობა და მათ დამფუძნებლებს შორის არსებული კავშირები, მაღალრისკიანი ოპერაციებისკენ მიდრეკილება, რამაც შესაძლოა არასტაბილურ ვითარებაში ბანკების თანმიმდევრული კრაზი გამოიწვიოს. ამიტომ, საჭიროა არსებობდეს შემაკავებელი, შემზღუდავი ზომების სისტემა, რომელიც დააწესებს საბანკო სისტემის ყველა მონაწილისთვის სავალდებულო „თამაშის წესებს“. ამავე დროს, საბანკო რეგულირების და ზედამხედველობის ეფექტიანად მოქმედი მექანიზმის ჩამოყალიბებას გარკვეულწილად აფერხებს ძირითადი საბანკო ცნებების არსის ერთიანი გაგების არარსებობა, მათ შორის, ისეთი განმარტებების ინტერპრეტაციაში არსებული შეუსაბამობები, როგორცაა „საბანკო რეგულირება“ და „საბანკო ზედამხედველობა“. სტატიაში გაანალიზებულია აღნიშნული ცნებების ფართოდ გავრცელებული განმარტებები, მოტანილია ავტორისეული მოსაზრებები და შეჯამებულია მიღებული შედეგები.</p>		
	<table border="1"> <tr> <td>შეფასება</td> <td>დადებითი</td> </tr> </table>	შეფასება	დადებითი
შეფასება	დადებითი		
	<p>რეკომენდაციები</p>		

<p>მოსიაშვილი ვ., ბიბილური ა. - „მსესხებლის კრედიტუნარიანობის შეფასების კრიტერიუმები“ - სამეცნიერო რეცენზირებადი ჟურნალი „სეუ და მეცნიერება“, 2023წ, N15 გვ.6-15.ISSN 1987-8591</p>	<p>თანამედროვე მსოფლიო სრულად მოიცვა ინოვაციებმა და სიახლეებმა. ტექნოლოგიური ცვლილებები იწვევს საზოგადოების მოთხოვნილებების ზრდას, რომელიც საჭიროა უზრუნველყოფილი იყოს ფულადი რესურსით, რათა მოხდეს არსებული სურვილების ასრულება. სწორედ ბაზარზე გაჩენილმა საჭიროებამ განაპირობა კომერციული ბანკების ჩამოყალიბება, თუმცა საკრედიტო ურთიერთობები საუკუნეებს ითვლის, რადგან სავაჭრო ურთიერთობებმა და ფულის წარმოშობამ ხელი შეუწყო საკრედიტო კავშირების, მევახშეობის და სესხის მოთხოვნის განვითარებას. საბოლოოდ დღეისათვის მრავალი ორგანიზაცია არსებობს, რომელთა საქმიანობის არეალი მოიცავს დაკრედიტების სფეროს, თუმცა ბანკი იყო, არის და იქნება პირველი კრედიტორი მსესხებლებისათვის. ჩვენი თემაც მსესხებლის კრედიტუნარიანობის შეფასების კრიტერიუმებს ეხება უშუალოდ კომერციული ბანკის შემთხვევაში, თუმცა აღნიშნული პრინციპები საერთოა სხვებისთვისაც. ვფიქრობთ მნიშვნელოვანია კომერციული ბანკების საქმიანობისას გამართული საკრედიტო პოლიტიკის, რეგულაციებისა და სტანდარტის არსებობა, რათა საბანკო სექტორი არ აღმოჩნდეს კრიზისულ სიტუაციაში, შესაბამისად არ დაგროვდეს მრავალი გადაუხდელი ვალი, რადგან კომერციული ბანკების საქმიანობა ისედაც დაკავშირებულია არაერთ რისკთან. რისკი ხომ არასასურველი შედეგის დადგომის ალბათობაა, შესაბამისად ბანკები, რომლებიც წარმოადგენენ საფინანსო სექტორის ცენტრალურ რგოლს, დამატებითი სირთულეები კი გამოიწვევს რთულ ვითარებას.</p>
<p>ბიბილური ანი - „სიცოცხლის დაზღვევის არსი, მნიშვნელობა და ფორმები თანამედროვე ეტაპზე“ - სამეცნიერო რეცენზირებადი ჟურნალი „სეუ და მეცნიერება“, 2023წ. N14 გვ.16-24. ISSN 1987-8591</p>	<p>შეფასება დადებითი რეკომენდაციები</p> <p>სიცოცხლე მრავალმხრივი და საინტერესო ცნებაა, იგი ყველგან არსებობს, სადაც ცოცხალი ორგანიზმებია. თავად სიტყვაც პოზიტიური და იმედის მომცემია, რადგან რაღაც საინტერესოსა და მუდმივად განვითარებადს მოიცავს. რელიგიასთან ერთად კაცობრიობის უმაღლესი ღირებულება სწორედ ადამიანის სიცოცხლეა, ამისთვის იბრძოდნენ ჩვენი წინაპრები და მიიღეს მსოფლიო განავითაროს ტექნოლოგიები და სამედიცინო მიღწევები იმ დონეზე, რომ უფრო მეტად გაიზარდოს ადამიანთა სიცოცხლის ხანგრძლივობა. სადაზღვევო სექტორშიც, ჯანმრთელობის დაზღვევის შემდეგ, ყველაზე დიდი რისკის მატარებელი ადამიანის სიცოცხლეა, რადგან განუსაზღვრელი, შეუცნობელი და არაპროგნოზირებადია. სიცოცხლე ხომ ის ამოსავალი წერტილია, საიდანაც იწერება კაცობრიობის ცხოვრება და თითოეული ჩვენგანის პატარა ისტორია. სიცოცხლის დაზღვევას საუკუნეების განმავლობაში იყენებდნენ და დღემდეც აქტიურად გამოიყენება, რადგან მსოფლიო მიხვდა განვითარებასთან ერთად გაიზარდა საფრთხეები და რისკები,</p>

	<p>რაც პირველ რიგში ადამიანებს შეეხოთ. ჩემი თემაც სწორედ სიცოცხლის დაზღვევას ეხება, სადაც საუბარია თუ რა არის მისი არსი, როგორ წარმოიშვა და რას ემსახურება, რატომ არის მნიშვნელოვანი თანამედროვე ცხოვრებაში მისი არსებობა.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
<p>ბიბლიური ანი - „საყოველთაო ჯანდაცვის დაფინანსების სისტემა DRG - ახალი გამოწვევა სამედიცინო სექტორისათვის“ - საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ეკონომიკა და ფინანსები“, 2023წ. N(1) გვ.337-342. ISSN – 2587 – 5000</p>	<p>რეკომენდაციები</p> <p>სამყარო სავსეა საფრთხეებითა და ხიფათებით, რომელსაც ყოველი ფეხის ნაბიჯზე ვხვდებით. რისკი ჩვენი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია და საქმიანობის ყველა სფეროს მოიცავს, იქნება ეს საბანკო თუ სამედიცინო სექტორი, ის ყველგანაა და თითოეული ჩვენთაგანის ყოველდღიურობაში აქტიურად იჩენს თავს. რისკი ჩვენში გაურკვეველობის შეგრძნებას ბადებს, იწვევს ნეგატიურ განცდებს და მომავლის შიშს გვიჩენს. თუმცა ვფიქრობ ზოგჯერ უარყოფითი დადებითად შეგვიძლია განვიხილოთ, რადგან ყოველივე დამოკიდებულია ჩვენი ხედვისა და აზროვნების უნარზე. ზოგიერთი სექტორისათვის რისკი ზოგჯერ გამართლებულიცაა, რადგან მსოფლიოში არსებული ინოვაციები ან თუნდაც ტექნოლოგიები ხომ სწორედ ვიღაცის თამამი და სარისკო გადაწყვეტილების შედეგია. ბიზნესში რისკი ყოველთვის დანაკარგთან და გაურკვეველობასთან არის გაიგივებული, არც სამედიცინო სექტორი უყურებს მას პოზიტიურად, ფრაზა „სარისკოა“ გონებაში ყოველთვის წარმოშობს ცუდ ემოციას, რადგან ასოცირდება რაიმე ტიპის მატერიალურ ან არამატერიალურ დანაკარგთან. როგორ უნდა მოვიქცეთ რომ არ განვიცადოთ დანაკარგი? არსებობს სიტუაციები, რასაც ვერ ვუშვებით, მაგრამ არის ასევე ისეთი ვითარებები, როდესაც შეგვიძლია საფრთხეები ავირიდოთ ან სარისკო შედეგის დადგომის შედეგად ზარალი ნაკლებად მტკივნეული აღმოჩნდეს. მარტივად რომ ვთქვათ ამას ჩვენ დაზღვევას ვუწოდებთ, რომელიც წარმოადგენს სწორედ რისკის არიდების მეთოდს ან მიღებული რეზულტატის შემსუბუქების საშუალებას. დაზღვევა არ გვამლევს სრულ დაცულობას, მაგრამ გვცემარება სირთულეების მარტივად დამლევაში ანუ გვიქმნის დაცულობის განცდას.სადაზღვევო სექტორისათვის ყველაზე დიდი რისკის მქონე ადამიანის ჯანმრთელობაა, რადგან იგი არის ის ფუნდამენტი, რაზეც ეწყობა პიროვნული კეთილდღეობა და ცხოვრების რიტმი. ჩემი თემა სწორედ მოიცავს მოცემულ საკითხს ჯანმრთელობას, ხოლო ქართულ რეალობაში საყოველთაო დაზღვევის ახალ სისტემას (DRG), რომელიც დიაგნოზთან შეჭიდულ ჯგუფებს გულისხმობს.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>ჰასრათოვი თ. წიკვაძე თ. ფინანსური რისკების მართვა საბანკო სექტორში.თბილისი, საერთაშორისო</p>	<p>ათწლეულების განმავლობაში ფინანსური სერვისების ინდუსტრიამ მნიშვნელოვანი ტრანსფორმაცია განიცადა შიდა და გარე ფაქტორების გამო, მათ შორის ბიზნეს მოდელის</p>

რეცენზირებადი და რეფერირებადი სამეც. ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“, N01-02. 2023 გვ 84-86. ISSN –1512-0538

ტრანსფორმაცია, მოწინავე ტექნოლოგიების მიღება, მარეგულირებელი გარემოს შეცვლა და ა.შ. თანამედროვე საბანკო სექტორი არის უადრესად რთული ეკოსისტემა, სადაც სხვადასხვა წარმოშობის დაინტერესებული მხარეები - ინტერნეტი, ტექნიკური კომპანიები, სტარტაპები - სულ უფრო გავლენიან როლს თამაშობენ.

ფინანსური მომსახურების ინდუსტრიის სულ უფრო რთულ გარემოში წარმოიქმნება ახალი სირთულეები, რომლებიც საჭიროებენ რისკების მართვის სისტემებსა და პროცედურებში კორექტირებას. ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, ახალი ტექნოლოგიების, ეროვნული და საერთაშორისო რეგულაციების მუდმივად მზარდი სირთულეების, ასევე მომხმარებლის ქცევის შეცვლასთან დაკავშირებული რისკების მასივის გაფართოება, მოითხოვს მნიშვნელოვან რესურსს ფინანსური და სხვა რისკების მოსაგვარებლად. რისკებისა და შესაბამისობის ოფიცრები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ამ რისკების მონიტორინგსა და მართვაში, რათა უზრუნველყონ საბანკო სისტემის უსაფრთხო ტრანსფორმაცია და თავიანთი ბიზნესის უწყვეტობა. ფინანსური რისკების ძირითადი სახეები საბანკო სექტორში და მათი მართვის მეთოდები საქართველოში, COVID19 პანდემიით გამოწვეულმა კრიზისმა გავლენა იქონია საფინანსო-საკრედიტო დაწესებულებებზე მისი უმარტივესი გაგებით, რისკი შეიძლება განისაზღვროს, როგორც მომავალში მოვლენის გაურკვეველობა. ფინანსური რისკი წარმოიქმნება ფინანსური შემოსავლის გაურკვეველობისგან. ფინანსებში, რისკი არის შესაძლებლობა იმისა, რომ ინვესტიციის რეალური ანაზღაურება განსხვავებული იყოს მისი მოსალოდნელი ანაზღაურებისგან. ეს მოიცავს არა მხოლოდ "დადმავალ რისკს", არამედ "აღმავალ რისკს". გლობალური შემოფოთება ფინანსური რისკის შესახებ იზრდება. ამ კლიმატში, ყველა სახის და ზომის საწარმოს სურს ფინანსური რისკების მართვის ძლიერი ჩარჩოები, რომლებიც დააკმაყოფილებს შესაბამისობის მოთხოვნებს, ხელს შეუწყობს უკეთესი გადაწყვეტილების მიღებას და გააუმჯობესებს შესრულებას.

შეფასება | დადებითი

რეკომენდაციები

ჰასრათოვი თ. ციფრული ტექნოლოგიების როლი საბანკო სექტორში. თბილისი, საერთაშორისო რეცენზირებადი და რეფერირებადი სამეცნიერო ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“, N01-02. 2023 გვ 87-91. . ISSN –1512-0538

ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში საბანკო სექტორს ერთ-ერთი უდიდესი და მთავარი როლი აკისრია. მისი მდგრადი წინსვლის და განვითარებისთვის აუცილებელი პირობა არის რომ მეტი ინოვაციები იყოს ციფრულ ტექნოლოგიებში, რადგან ნებისმიერ ბანკს, რაიმე სიახლე უპირატესობას ანიჭებს სხვა ბანკის მიმართებაში. ნებისმიერი ქვეყნისთვის ციფრული ტექნოლოგიების ზრდა-განვითარება უდიდესი პერსპექტივაა საბანკო სფეროს გამლჩიერებაში. საბანკო სექტორის განვითარებაში კი უდიდეს როლს თამაშობს ციფრული ტექნოლოგიები. დღევანდელი ეკონომიკის საყრდენს დღესდღეობით წარმოადგენს ციფრული და კომპიუტერული

	<p>ტექნოლოგიები. ციფრული ეკონომიკის მეშვეობით დღეს შესაძლებელია ისეთი საქმიანობების და ოპერაციების შესრულება, რაც ადრე შეუძლებელი იყო. შესაბამისად არსებობს საფუძველი იმისა, რომ ტექნოლოგიური ინოვაციები ახდენს საბანკო სექტორის მოდერნიზაციას. პრობლემას წარმოადგენს საბანკო ინდუსტრიაში ახალი ტექნოლოგიების მუდმივი ცვლილებები, რადგან ეს ახდენს საფინანსო სექტორზე ძლიერ ზეწოლას. ჩვენი მიზანია ჩავეწვდეთ აზრს თუ როგორ მუშაობს და რა მნიშვნელობა აქვს ბანკებში დიგიტალიზაციას. ასევე საბანკო საქმიანობის სამომავლო პერსპექტივებზე, ციფრული ეკონომიკიდან გამომდინარე.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>გელიტაშვილი გ., ჭელიძე მ., მოსიაშვილი ვ. საბანკო საქმიანობის რეგულირება და ზედამხედველობა 2007-2009 წლების გლობალური ფინანსური კრიზისიდან კორონავირუსის პანდემიამდე: გაკვეთილები და შედეგები. საერთაშორისო რეცენზირებადი და რეფერირებადი სამეცნიერო ჟურნალი „ეკონომიკა და ფინანსები“. №3. ISSN – 2587-5000. თბილისი, ეკონომიკის კვლევის და განვითარების ინსტიტუტის გამომცემლობა. გვ. 98-112.</p>	<p>მთელ მსოფლიოში ფინანსური სისტემის მარეგულირებლებსა და ზედამხედველებს ეკისრებათ პასუხისმგებლობა, უზრუნველყონ ბანკებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების სიჯანსაღე და მთლიანად ფინანსური სისტემის სტაბილურობა. ზოგადად, ხელისუფლება ფინანსური ინსტიტუტების რეგულირებას ორი ძირითადი მიზეზის გამო ახორციელებს. პირველ რიგში, ესაა მომხმარებელთა დაცვა, რაც არსებითად გულისხმობს წესების სისტემის შექმნას, რომელიც ემსახურება ბაზრის ფუნქციონირებაში დისბალანსისა და შეფერხებების თავიდან აცილებას; მეორე, ფინანსურ სექტორში რეგულირებისა და ზედამხედველობის წინაშე დგას დამატებითი გამოწვევა ფინანსური მდგრადობისა და სტაბილურობის შენარჩუნების მიზნით, რაც განაპირობებს მის სირთულეს. დარგის ექსპერტები და ანალიტიკოსები ერთხმად აღიარებენ, რომ რეგულირებისა და ზედამხედველობის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით საჭიროა ფინანსური, მათ შორის, საბანკო სექტორის მარეგულირებლების მაქსიმალური დაცვა ნებისმიერი სახის ზეწოლისგან. სტატიაში განხილული და გაანალიზებული გვაქვს მსოფლიო ბანკის საბანკო რეგულირებისა და ზედამხედველობის შესახებ გამოკითხვის შედეგები მსოფლიოს მასშტაბით 159 იურისდიქციაში, რომელიც შეეხება 2007-2009 წლების გლობალური ფინანსური კრიზისიდან კორონავირუსის პანდემიამდე საბანკო საქმიანობის რეგულირებისა და ზედამხედველობის მნიშვნელოვან ასპექტებს და არსებულ შედეგებს. ნაშრომის ბოლოს ავტორების მიერ მოტანილია დასკვნები და რეკომენდაციები.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>ხიდირბეგიშვილი ნ., დემეტრაშვილი ლ., „საქართველოს საინვესტიციო გარემო და მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი“, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „</p>	<p>ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკაში სახელმწიფოს ერთ-ერთი უმთავრესი მიზანია ეკონომიკის სტაბილური ფუნქციონირება და განვითარება, მათ შორის, კერძო სექტორის განვითარებისა და მეტი ინვესტიციების მოზიდვის გზით, რაც მეტად</p>

<p>თანამედროვე სამყარო ახალი გამოწვევების წინაშე“ 2 აპრილი 2023 წ. (ლარნაკა-კვიპროსი), გვ. 466-473, ISSN 2587-5000.</p>	<p>საყურადღებო და მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს ჩვენი ქვეყნის განვითარებისათვის. მნიშვნელოვანია სახელმწიფომ უზრუნველყოს ჯანსაღი კონკურენტული გარემო ბაზარზე, რომლის მეშვეობითაც განხორციელდება გაცილებით მეტი ინვესტიციის მოზიდვა. ბაზარზე ჯანსაღი კონკურენციის წინაპირობაა გამარტივებული პროცედურები, რაც უფრო ნაკლებ ბარიერებს უქმნის ინვესტორს, მით უფრო მიმზიდველი ხდება ჩვენი ქვეყანა ინვესტიციებისთვის. 2017 წლიდან საქართველოში ამოქმედდა ახალი საგადასახადო სისტემა - „მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი.“ ესტონური მოდელი კომპანიებს აძლევს არჩევანის საშუალებას თუ როდის გადაიხადონ გადასახადი. მოცემული მოდელი საშუალებას აძლევს ბიზნესმენებს დივიდენდის არ გატანის შემთხვევაში არ გადაიხადონ მოგების გადასახადი და აღნიშნული თანხით სრულად რეინვესტირება განახორციელონ საკუთარ ბიზნესში.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>ხიდირბეგიშვილი ნ., ფცქიალამე გ., „აგრობიზნესის დაკრედიტების პრობლემები და პერსპექტივები“. საერთაშორისო რეცენზირებადი და რეფერირებადი სამეცნიერო ჟურნალი „ეკონომიკა და ფინანსები“. #3, 2023 გვ.73-82, ISSN 2587-5000.</p>	<p>სტატიაში განხილულია აგრობიზნესის დაკრედიტების ხელშემწყობი სახელმწიფო და საბანკო პროგრამები, აგრობიზნესის დაკრედიტების როლი და მნიშვნელობა, როგორც უშუალოდ ამ სექტორში მოღვაწე ბიზნესმენებისთვის, ასევე ქვეყნის ეკონომიკისთვის. აღნიშნული პროგრამები გათვლილია აგრობიზნესის კონკრეტულ კულტურაზე და მიმართულებაზე. გამოსაყოფია ის მრავალფეროვნება, რომელიც საშუალებას აძლევს ფერმერებს თავიანთი საჭიროებისამებრ შეარჩიონ დაკრედიტების წყარო. გარდა ამისა, საუბარია დაკრედიტების მექანიზმების სრულყოფის შესაძლო გზებზე და მათი გამოყენებით სასოფლო სამეურნეო პროდუქციის წარმოების ზრდაზე ქვეყანაში. განხილულია თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია თითოეული ფერმერისთვის ხელშეწყობა, როგორც საბანკო ასევე სახელმწიფოს მხრიდან, რადგან ბიზნესგეგმის შედგენისას ფერმერი რეალურად ხდება პოტენციური დამსაქმებელი. მას ჭირდება მუშახელი, რომლითაც სამომავლოდ მან უნდა განახორციელოს ჩადებული ინვესტიციის მოხვეჭა. გარდა ამისა მნიშვნელოვანია ის ფაქტიც, რომ ფერმერის ხელშეწყობა და მისი რეალური ბიზნესგეგმის დაფინანსება იმ კონკრეტულ მომენტში ხელს უწყობს მას, თუმცა გრძელვადიან პერსპექტივაში ყოველივე ეს ხდება ქვეყნის ეკონომიკის წინსვლის საწინდარი, თავისი მომგებიანობის ხარჯზე. ასევე მის გავლენაზე და ხელშეწყობაზე, სასურსათო ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებაზე და იმაზე თუ რამდენად მნიშვნელოვან სტიმულს მისცემს დაკრედიტების პრინციპების სრულყოფა სასურსათო პროდუქციის, როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე საექსპორტო რეალიზაციას.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>

<p>Kutateladze Aleko, Kvitsaridze Ketevan. Assessment of the Risk of Legalizing Illegal Income and Financing of Terrorism (Risk -Based Approach). Georgia's Finance-Banking Sector in the Modern Global World. Georgian Technical University, Faculty of Business Technology, Department of Finance and Banking Technology. Tbilisi 2023. ISBN: 978-620-6-77878-3. pp. 88-96.</p>	<p>ქვეყნის საფინანსო სისტემას უმნიშვნელოვანესი ადილი უჭირავს ქვეყნის თანამედროვე ეკონომიკის განვითარებასა და სტაბილურობაში. მისი ეფექტიანი და საიმედო ფუნქციონირება ხელს უწყობს ეკონომიკის მდგრად განვითარებას. ფულის გათვრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხების და მასზე მოქმედი ფაქტორების შესწავლას დიდი ყურადღება ეთმობა. დღეისათვის უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციის წინააღმდეგ ბძოლის მექანიზმებისა და სისტემების არსებობაზე და მათ გამართულ ფუნქციონირებაზე მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული საფინანსო სისტემის ქმედუნარიანობა და სტაბილურობა.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>სულაშვილი გიორგი, ფოჩხიძე დარეჯან, გრიგალაშვილი ბიძინა. აუდიტორული საქმიანობის თეორიული ასპექტების ანალიზი. VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“, 2023. თბილისი. https://doi.org/10.36073/978-9941-28-963-7. http://www.gtu.ge/publishhouse ISBN 978-9941-28-963-7</p>	<p>საქართველოში აუდიტორული საქმიანობის თეორიული ასპექტების რეგულირება ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებისა და აუდიტისა და ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ხორციელდება. აუდიტისა და ეთიკის სტანდარტები ქვეყნის მასშტაბით გამოიყენება, მაგრამ სხვადასხვა სახელმწიფოებში ეროვნული სტანდარტების დამუშავებისას სულ უფრო ხშირად იყენებენ აუდიტისა და მარწმუნებელი მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოსა და ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ დადგენილ სტანდარტებს. აუდიტი რთული სახის ინტელექტუალური საქმიანობაა, რომელიც მოითხოვს სპეციალურ ცოდნას საბუღალტრო აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგების, საგადასახადო საქმის, ზოგადად ბიზნესის და აუდიტის სფეროში. ამ სპეციალური ცოდნის სწორად წარმართვა დამოკიდებულია საღ განსჯასა და კრიტიკულ აზროვნებაზე. თანამედროვე ეკონომიკურ ურთიერთობებში აუდიტორული კონტროლი მართვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ელემენტია. ყველა სახის აუდიტი წარმოადგენს დიაგნოსტიკური გამოკვლევის განხორციელების სპეციფიკურ სისტემას, რომელიც საშუალებას გვაძლევს გაკეთდეს დასკვნა ორგანიზაციის საქმიანობის ეფექტურობის ხარისხსა და მისი სრულყოფის გზებზე. თანამედროვე პირობებში სულ უფრო აქტუალური გახდა საგადასახადო აუდიტის სრულყოფის საკითხები. წარმოდგენილ სტატიაში აუდიტის სხვა საკითხებთან ერთად გამახვილებულია ყურადღება ალტერნატიული საგადასახადო აუდიტის აღდგენის მნიშვნელობაზე. შემოთავაზებულია საგადასახადო კანონმდებლობის დახვეწასთან ერთად უწყვეტი ელექტრონული საგადასახადო აუდიტის ტექნოლოგიების განვითარების აუცილებლობა.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>

ბექდური/ელექტრონული პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

Burdiashvili R., Tsaava Giorgi., Bibiluri Ani – „Determination of the Factor of Mutual Influence of the Risks Acting on the Banking Business at the Same Time, and the Establishment of A Formula for Calculating its Amount“ - Georgia's Finance-Banking Sector in the Modern Global World, LAMBERT Academic Publishing, 2023. 131-141. ISBN 978-620-6-77878-3

ნაშრომში მითითებულია, რომ შეიძლება ხანგრძლივად ვიკამათოთ და დისკუსირება გავმართოთ საკრედიტო რისკის სახეობების, არსის, კლასიფიცირების, შეფასების ხერხებისა და მათი შემცირების საშუალებების შესახებ, მაგრამ უშუალოდ მოცემულ შემთხვევაში ჩვენი მიზანია გამოვიკვლიოთ, გავანალიზოთ და ვაჩვენოთ, თუ თანამედროვე საბანკო პრაქტიკაში როგორ ხორციელდება პოტენციალური ბანკის მსესხებლის საკრედიტო რისკების ანალიზი და მათი შეფასებისას რა განსაკუთრებული ფენომენალური პრობლემა გამოიკვეთა. მითითებულია, რომ დღეს მოქმედ ნორმატივებში და გაანგარიშების ფორმულებში საბანკო ბიზნესზე ერთდროულად მოქმედი რისკების მნიშვნელობები უბრალოდ შეიკრიბება (ჯამდება) და მათი ერთმანეთზე ზემოქმედების ფაქტორი არ არის გათვალისწინებული, როგორც ასეთი ფენომენი წლიური ინფლაციის ტემპის გაანგარიშების ფორმულაში და კრედიტის გამოყენებაზე დარიცხვადი თვიური საპროცენტო განაკვეთის სიდიდის კვარტალურ ბაზისამდე დაყვანის ფორმულაშიც არის დადასტურებული. წინამდებარე ნაშრომში შეთავაზებულია საბანკო ბიზნესზე ერთდროულად მოქმედი რისკების ურთიერთზემოქმედების პრობლემატიკის დაზუსტება და აღნიშნული ფენომენის გაანგარიშების ფორმულაში გათვალისწინება.

შეფასება | დადებითი

რეკომენდაციები

Tsaava Giorgi., Bibiluri Ani – „Features of the Use of Logistics in the Field of Banking Services and Estimation of the Optimal “Golden” Interval Between “Working” and Liquid Assets of A Commercial Bank“ - Georgia's FinanceBanking Sector in the Modern Global World, LAMBERT Academic Publishing, 2023. 180-189. ISBN 978-620-6-77878-3

სტატიაში განხილულია ძირითადი საბანკო პროცესები ლოგისტიკის თვალსაზრისით. ბანკის ფინანსური ნაკადები განისაზღვრება და წარმოდგენილია ლოგისტიკური ნაკადების ფორმითა და აღწერილია აღნიშნული ნაკადების ეტაპები. ნაშრომში მოცემულია ავტორების მოსაზრებები საბანკო ლოგისტიკის მითითებულ ძირითად ნაკლოვანებებზე, რომელთა შორის გამოირჩევა: ინფორმაციის მოძიებისა და გამოთვლის სირთულე; ბუღალტრული აღრიცხვის თავისებურებებთან დაკავშირებული კორექტირების დიდი რაოდენობით არსებობა; გრძელვადიანი დაგეგმვის სირთულე; ანალოგებთან შედარების ადეკვატური საფუძვლის არარსებობა. ასევე მნიშვნელოვანია, რომ ანალიზი განხორციელდეს ინდიკატორების დაბალანსებული სისტემის საინფორმაციო ბაზაზე, რომელიც შეიმუშავა დ.ნორტონმა და რ.კაპლანმა მე-20 საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისში, რომელიც წარმოადგენს გასული პერიოდის ტრადიციული ფინანსური და საბანკო განვითარების პერსპექტივისათვის დამახასიათებელი არაფინანსური მაჩვენებლების ერთობლიობას. სტატიაში წარმოდგენილია ავტორების წინადადება, რომლის მიხედვითაც მიზანშეწონილია ლოჯისტიკის პრაქტიკაში კომპლექსური მიდგომის გამოყენება, რითაც ანაზღაურდება გარკვეული ხარვეზები. ნაშრომში განხორციელებულია კომერციული ბანკის „მუშა“ და ლიკვიდურ აქტივებს შორის ოპტიმალური „ოქროს“ შუალედის შეფასების თავისებურებები.

	შეფასება	დადებითი
<p>Burdiashvili R., Tsaava Giorgi., Bibiluri Ani, Hasratovi Tea – „Problem of Correction in the Formula of Irving Fisher "For the Quantitative Calculation of the Monetary Mass Required for Circulation“ - Georgia's Finance-Banking Sector in the Modern Global World, LAMBERT Academic Publishing, 2023. 200-210.ISBN 978-620-6-77878-3</p>	<p>რეკომენდაციები</p> <p>ნაშრომში გაანალიზებულია ფულის თეორიების მოკლე რეტროსპექტივა, როგორებიცაა: ფულის ლითონური თეორია, სასაქონლო-ლითონური თეორია, ნომინალისტური თეორია, ი. ფიშერის რაოდენობრივი თეორია, კ. მარქსის ფულის რაოდენობრივი თეორია. განსაკუთრებული ყურადღებაა გამახვილებული თანამედროვე ორსაფეხურიან საბანკო სისტემაში დეპოზიტების (რესურსების) საბანკო მულტიპლიკატორის საფუძველზე თავისთავადად ჯერადად გაფართოების შესაძლებლობაზე. ასევე მითითებულია, რომ თუ ადრე ქვეყანაში ფულის ემისიაზე მხოლოდ ცენტრალური ბანკი იყო ოფიციალურად პასუხისმგებელი, დღეს კი უკვე საბაზრო ეკონომიკისა და ორიარუსიანი საბანკო სისტემის პირობებში, თითოეული კომერციული ბანკის მიერ გაცემული კრედიტი „ფულის ემისიის“ ტოლია. სწორედ აღნიშნულ პრობლემატიკას ეძღვნება წინამდებარე ნაშრომი და მისი გაუთვალისწინებლობა შეიძლება ქვეყანაში ინფლაციური პროცესების გამწვავების ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზიც კი იყოს. აღნიშნულის საფუძველზე შეთავაზებულია ირვინგ ფიშერის საყოველთაოდ აღიარებულ „მიმოქცევის ფულადი მასის გაანგარიშების ფორმულაში“ შესაბამისი კორექტივის შეტანის აუცილებლობა.</p>	
	შეფასება	დადებითი
<p>Mosiashvili Valeri., Bibiluri Ani – „The Impact of Labor Migration On the Banking Sector and the Economy of Donor Countries as a whole“ - Georgia's Finance-Banking Sector in the Modern Global World, LAMBERT Academic Publishing, 2023. 211-224.ISBN 978-620-6-77878-3</p>	<p>რეკომენდაციები</p> <p>თანამედროვე პერიოდში შრომითი მიგრაციული პროცესების განვითარება აჩვენებს, რომ აუცილებელია კომპლექსური მიდგომის გამოყენება, რათა შეფასებული იქნას არსებულ ტენდენციათა, როგორც პოზიტიური ასევე ნეგატიური გავლენა სამუშაო ძალის დონორ ქვეყნებზე. ჩვენს წინამდებარე კვლევაში არის მცდელობა იმისა, რომ შრომითი ემიგრაციის შედეგების განსაზღვრის საფუძველზე შემუშავდეს სტატისტიკური მაჩვენებლების სისტემა, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელი იქნება ემიგრაციის ზეგავლენის მონიტორინგი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასა და სახელმწიფო მართვის ხარისხზე. ჩვენს მიერ შესწავლილი იქნა საკვლევ თემასთან დაკავშირებით წამყვან უცხოურენოვან ლიტერატურაში არსებული თეორიული მიდგომები, გავეცანით პოსტსოციალისტური ქვეყნების საუკეთესო გამოცდილებას, რომელიც დაუგროვდათ შრომითი რესურსების ემიგრაციის კუთხით დონორ სახელმწიფოებს. გავეცანით საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ოფიციალურ მონაცემებს ქვეყნიდან შრომითი რესურსების მიგრაციის, საზღვარგარეთიდან ფულადი ნაკადების ჩარიცხვის შესახებ, ჩავატარეთ მეორად ინფორმაციაზე დამყარებული სტატისტიკურ კვლევა, რათა დაგვედგინა ემიგრაციიდან საქართველოში სავარაუდო ფინანსური ნაკადების მოცულობა და მისი (ფულადი ნაკადის) სავარაუდო გავლენა ქვეყნის ფინანსურ და ზოგადად ეკონომიკურ სტაბილურობაზე. მოძიებული სტატისტიკური</p>	

	<p>ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე გავაკეთეთ არგუმენტირებული დასკვნები და წინადადებები, იმასთან დაკავშირებით, თუ რა დადებითი ან/და უარყოფითი გავლენა შეიძლება ჰქონდეს სამუშაო ძალის ემიგრაციას საქართველოდან, ძირითადად მაღალგანვითარებულ ქვეყნებში. დასასრულს ნაშრომში წამოდგენილია/მოცემულია შრომითი რესურსების ემიგრაციის ეკონომიკური შედეგების ტიპოლოგია, შემოთავაზებულია დონორ ქვეყნებში სამუშაო ძალის სახელმწიფოს ეფექტიანი მართვის სტატისტიკური მაჩვენებლების ეფექტიანი სისტემა.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>Mosiashvili V., Bibiluri Ani – „DIGITAL BANK - A CHALLENGE OR NEW OPPORTUNITIES FOR THE GEORGIAN BANKING SYSTEM“ - „XXIV Turiba University Conference CHANGE THE BASIS OF A SUSTAINABLE SOCIETY“, 2023. 139-143p.ISSN 1691-6069</p>	<p>საქართველომ ისტორიულად განვითარების ხანგრძლივი და საკმაოდ რთული გზა გაიარა, რაც პირველ რიგში განპირობებული იყო მისი გეოპოლიტიკური მდებარეობით ევროპისა და აზიის შესაყარზე, რის გამოც მუდმივად უწევდა არჩევანის გაკეთება ევრაზიის რა ნაწილი ყოფილიყო, თუმცა მეორეს მხრივ, ასეთი მდებარეობით დიდი პერსპექტივები გააჩნია და შეუძლია მრავალი ბაზარი აითვისოს, მარტივად რომ ვთქვათ, საკუთარი დამკვიდრებული ადგილი გაიმყაროს დიდ და კონკურენტებით სავსე მსოფლიოში. შესაბამისად ქვეყნის განვითარებისათვის საჭიროა ძლიერი ეკონომიკა და წარმატებული საფინანსო სექტორი, რომელთა ცენტრალურ ელემენტს კომერციული ბანკები წარმოადგენენ. ფაქტიურად არ არსებობს ეკონომიკური სუბიექტი, რომელიც საბანკო მომსახურებით არ სარგებლობს, სწორედ ამიტომ ბანკების გამართული და სწორი ფუნქციონირება ეკონომიკისათვის გარდამტეხი ცვლილებების მომტანია, რადგან საფინანსო სექტორი მათზე აგებული და ორიენტირებულია. საბანკო მომსახურების სპექტრი კი მუდმივად ვითარდება და ახლდება. ეს ნებისმიერი სფეროს თანმდევი პროცესია, რათა ყოველდღიურად განვითარდეს და გახდეს ბევრად უკეთესი ვიდრე იყო გუშინ. ქართულმა კომერციულმა ბანკებმა ხანგრძლივი და საინტერესო პერიოდი გაიარეს, რათა მისულიყვნენ იმ ნიშნულამდე რაც მათ დღეს გააჩნიათ. საბანკო სისტემის ჩამოყალიბების ადრეულ პერიოდში საქართველოში ითვლებოდა, რომ კომერციული ბანკების მთავარ მიზანს მაქსიმალური მოგების მიღება წარმოადგენდა, მაგრამ საბანკო სექტორის შემდგომმა განვითარებამ აჩვენა, რომ საბაზრო ეკონომიკის პირობებში ბანკები ორიენტირებულნი არიან არამარტო შესაძლო მაქსიმალური მოგება მიიღონ, არამედ უზრუნველყონ საკუთარი რისკების შემცირება, ლიკვიდურობის ზრდა, საიმედო და სტაბილური ფუნქციონირება, საქმიანობა კი დაგეგმონ საზოგადოების წევრთა ინტერესების გათვალისწინებით, რაც გულისხმობს სოციალურ პროექტებში აქტიურ მონაწილობასა და პროგრამების დანერგვაში. ბანკებისათვის მნიშვნელოვანია იმიჯის შენარჩუნება, ფილიალების ქსელის განვითარება და კლიენტთა მუდმივი გაცემა ინოვაციური პროდუქტებითა და</p>

	<p>მომსახურების ფართო სპექტრით. თანამედროვე ბანკი ეს არის მაღალი კლასის პროდუქტისა და მომსახურების ნაზავი, რომელსაც მოაქვს საბოლოოდ წარმატება და ნდობა. ჩვენი ეპოქა ტექნოლოგიების ერაა, რაშიც კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა კოვიდ 19 პანდემიამ, როდესაც მსოფლიო გადავიდა დისტანციურად მუშაობის პრინციპზე, რაშიც სწორედ კომუნიკაციის თანამედროვე საშუალებები და ინოვაციური პროდუქტები დაეხმარა თითოეულ ქვეყანას. კომერციულმა ბანკებმა დაინახეს, რომ დისტანციური სერვისების მუდმივი განვითარება აუცილებელია. მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიოს არაერთ სახელმწიფოში აქამდეც არსებობდა ციფრული ბანკი, ბევრ ქვეყანაში მათი გამოჩენა მაინც სიახლე და ერთგვარი გამოწვევაა საბანკო-საფინანსო სექტორისთვის.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>Kutateladze Aleko, Kvitsaridze Ketevan. MONEY LAUNDERING AND TERRORISM FINANCING RISK ASSESSMENT OF BANKING AND FINANCIAL SECTOR OF GEORGIA. European Journal of Economics and Management Sciences. Scientific journal. №1, Vienna 2023. ISSN 2310-5690. pp. 34-37.</p>	<p>ორგანიზაციაში ფულის გათეთრების კონტროლის ძირითად პრინციპს წარმოადგენს რისკზე დაფუძნებული მიდგომა, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაცია საკუთარ პროდუქტებს და კლიენტებს აჯგუფებს დაბალი, საშუალო და მაღალი რისკის კატეგორიებად. რისკის განსაზღვრის საფუძველს წარმოადგენს ორგანიზაციის მიერ ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსებისთვის რელევანტური რისკვაქტორების იდენტიფიკაცია და შეფასება. ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების (ML/FT) რისკების შეფასება წარმოადგენს შედეგს ან პროცესს, რომელიც მხარეებს შორის შეთანხმებულ მეთოდოლოგიაზეა დაფუძნებული და რომელიც მიზნად ისახავს ML/TF რისკების იდენტიფიცირებას, გაანალიზებასა და გაგებას.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>Vanishvili M., Chelidze M., Gelitashvili G. Methodological and organizational bases for the implementation of participatory budgeting in the municipalities of Georgia. DOI.org/10.5281/zenodo.8186281. Reviewed European Scientific Journal «Annali d'Italia» (Italy's scientific journal). №45. ISSN 3572-2436. Florence, Italy. pp. 21-27.</p>	<p>სტატიაში, უახლეს ლიტერატურულ წყაროებსა და ფაქტობრივ მასალებზე დაყრდნობით, თანმიმდევრულად არის შესწავლილი ფინანსური თეორიისა და სამეურნეო პრაქტიკის ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი, როგორცაა მონაწილეობითი ბიუჯეტირების საქართველოს მუნიციპალიტეტებში დანერგვის ორგანიზაციული საფუძვლები. განხილულია საკითხები იმის თაობაზე, თუ მუნიციპალური მონაწილეობითი ბიუჯეტირების მოდელის შერჩევასა რა მახასიათებლები და მოთხოვნები უნდა იქნეს გათვალისწინებული, ვინ არიან აქტორები, მათი უფლება-მოვალეობები, პროცედურები, რომელიც უნდა იქნეს აუცილებლად შემუშავებული და, სამოქმედო პრინციპები, რასაც უნდა ეყრდნობოდეს თავად მონაწილეობითი ბიუჯეტირების მოდელის შერჩევის პროცესი.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>

<p>Giorgidze Badri, Kapanadze Maia, Nozadze Mzevinar. The Social Protection System of Georgia and its Financial Aspects. European Science Review, 2023,</p>	<p>სოციალური დაცვის სისტემა მეტად მნიშვნელოვანია ნებისმიერი ქვეყნის მოსახლეობის კეთილდღეობისა და ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისთვის. საქართველოს სოციალური დაცვის სისტემის მთავარ მიზნებს მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება, ფინანსური ტვირთის თანაბარი გადანაწილება, მათი ფინანსური რისკებისაგან დაცვა, არსებული ფინანსური რესურსების ეფექტურად გამოყენება წარმოადგენს.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>ქუთათელაძე რ., ხიდირბეგიშვილი ნ., დემეტრაშვილი ლ., „Lending of Tourism Business.” Georgian’s finance-banking sector in the modern global modern world. ISBN: 978-620-6-77878-3, გვ 224.</p>	<p>ტურიზმი არის მომსახურების სფერო, რომელიც დიდ როლს ასრულებს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებასა და სოციალური ფენების განვითარებაში, საზოგადოებისა და ბიზნესის მიზნების შესრულებაში. ტურისტული სექტორი ეხმარება მოსახლეობას ახალი სამუშაო ადგილების შექმნაში, ხელს უწყობს უამრავი ადამიანის დასაქმებას, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას. აღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით მრავალ ქვეყანაში ეს დარგი სახელმწიფოს შემოსავლის მნიშვნელოვან და ძირითად წყაროს წარმოადგენს. ტურიზმი, როგორც ეკონომიკისა და ბიზნესის ერთ-ერთი კატეგორია, წარმოადგენს მსოფლიო ეკონომიკის ერთ-ერთი წამყვან სექტორს და საერთაშორისო სერვისების წამყვან დარგს. ამ დარგის ფუნქციონირებაში მენეჯმენტის, სამართლებრივი და ოპერაციული ფაქტორების ანალიზს, განვითარების თავისებურებისა და მიმდინარე ტრენდების შეფასებას განსაკუთრებული როლი აქვს სახელმწიფოს ეკონომიკის აღორძინებაში.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>ხიდირბეგიშვილი ნ., დემეტრაშვილი ლ., „THE IMPACT OF THE CHANGE IN THE REFINANCING RATE ON THE BANK CREDIT INTEREST RATE“. “Riga Technical University” ჟურნალი - “Economics and Business” 2023 Impact Factor JEL Codes: E, E5, E58, G21, G24</p>	<p>ბოლო წლებში საქართველოსთვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრობლემა არის არასტაბილური ეროვნული ვალუტის კურსი, რაც, თავის მხრივ უარყოფით გავლენას ახდენს სხვა ეკონომიკურ პარამეტრებზე და მნიშვნელოვნად მოქმედებს საზოგადოებრივ მოლოდინებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეროვნული ბანკი ინტერვენციების მეშვეობით აქტიურად ცდილობს გაუფასურებული სავალუტო კურსის დასტაბილურებას, მხოლოდ ამ მცდელობებს ვერ მოაქვს სასურველი შედეგი, რადგან ინტერვენციები არის ლარის დასტაბილურების მოკლევადიანი მექანიზმი და მას არ შეუძლია გაუფასურებაზე მოქმედ რეალურ ფაქტორებზე ზემოქმედება. სწორედ ამიტომ, არსებული ნაშრომის მიზანია, დაკვირვების, მოქმედი ფაქტორების კორელაციური ანალიზის და ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებების შესწავლის საფუძველზე, დავადგინოთ რა კავშირი არსებობს რეფინანსირების განაკვეთსა და სავალუტო კურსს შორის და შესაძლებელია თუ არა სავალუტო კურსის რეგულირებაში რეფინანსირების განაკვეთის უფრო მეტად ჩართვა. კვლევის შედეგების საფუძველზე გამოჩნდა, რომ ლარის კურსზე მოქმედ ფაქტორებს შორის რეფინანსირების განაკვეთს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს. ანალიზმა გვიჩვენა, რომ რეფინანსირების</p>

	<p>განაკვეთს ეროვნული ბანკი შეიძლება იყენებდეს არა მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალუტის გაუფასურებიდან მომდინარე წნეხი გადაეცემა ინფლაციას, არამედ როდესაც გაცვლითი კურსის მერყეობა აღწევს გარკვეულ ზღვარს.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
სამეცნიერო ფორუმებში მონაწილეობა (საქართველოში, უცხოეთში)	
<p>ჰასრათოვი თ. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, რომელზეც გაკეთდა მოხსენება თემაზე: "ციფრული ტრანსფორმაცია და მისი გამოწვევები"-გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. კონფერენციის მასალების კრებული, 2023. – 468-470 გვ.</p>	<p>ციფრული ტრანსფორმაცია არის ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენების პროცესი ახალი - ან არსებული - ბიზნეს პროცესების, კულტურისა და მომხმარებლის გამოცდილების შესაქმნელად, ბიზნესისა და ბაზრის ცვალებად მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად. ციფრულ ეპოქაში ბიზნესის ეს ხელახალი წარმოდგენა არის ციფრული ტრანსფორმაცია. ის სცილდება ტრადიციულ როლებს, როგორცაა გაყიდვები, მარკეტინგი და მომხმარებელთა მომსახურება. სამაგიეროდ, ციფრული ტრანსფორმაცია იწყება და მთავრდება იმით, თუ როგორ ფიქრობთ და ურთიერთობთ მომხმარებლებზე. როდესაც ქალაქიდან გადავდივართ ჭკვიან აპლიკაციებზე ჩვენი ბიზნესის სამართავად, ჩვენ გვაქვს შანსი, თავიდან წარმოვიდგინოთ, როგორ ვაკეთებთ ბიზნესს - როგორ ჩავრთავთ ჩვენს მომხმარებლებს - ციფრული ტექნოლოგიებით ჩვენს მხარეს. მცირე ბიზნესისთვის, რომელიც ახლახან დაიწყო, არ არის საჭირო თქვენი ბიზნეს პროცესების დაყენება და მათი მოგვიანებით გარდაქმნა. 21-ე საუკუნის ბიზნესის აგება წებოვან და ხელნაწერ წიგნებზე უბრალოდ არ არის მდგრადი. ციფრულად ფიქრი, დაგეგმვა და აშენება საშუალებას გაძლევთ იყოთ მოქნილი, მოქნილი და მზად განვითარებისთვის.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>ცაავა გიორგი, ბიბლიური ანი – „Features of the Use of Logistics in the Field of Banking Services“, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია - "ეკონომიკური განვითარების აქტუალური პრობლემები და გამოწვევები თანამედროვე მსოფლიოში", თბილისი, 18.06.2023.</p>	<p>The article discusses the main banking processes from the point of view of logistics. The bank's financial flows are defined and presented in the form of logistic flows, the stages of the mentioned flows are described. The opinions of the authors given in the paper about the indicated main shortcomings of banking logistics, among which the following are distinguished: the difficulty of finding and calculating information; the presence of a large number of adjustments related to the peculiarities of accounting; Difficulty in long-term planning; Absence of an adequate basis for comparison with analogues. It is also important that the analysis should be carried out on the information base of the balanced system of indicators, which was developed by D. Norton and R. Kaplan in the early 1990s of the 20th century, which is a combination of non-financial indicators characteristic of the traditional financial and bank development perspective of the past period. The article presents a proposal from the authors, according to which it is appropriate to use</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>ქუთათელაძე ა., ტერჩანიანი სოს., მურადიანი შირაზ. "საფინანსო-საბანკო სექტორის განვითარება ფინანს-სური გლობალიზაციის პირობებში". საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.</p> <p>ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტი.</p>	<p>თანამედროვე დროში განვითარებადი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებისთვის ფინანსური ბაზრების გახსნილობის ხარისხი სულ უფრო იზრდება და მცირედით განსხვავდება ინდუსტრიულად განვითარებული ქვეყნებისაგან. ფინანსური გლობალიზაციის პირობებში საბანკო სექტორი არ არის დამოუკიდებელი. იგი ექვევება კაპიტალის მსოფლიო ბაზრის და</p>

<p>„გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“, მეშვიდე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. თბილისი 2023 წ. გვ. 365-367.</p>	<p>მასზე არსებული დეფორმაციის და ასიმეტრიის გავლენის ქვეშ. მსოფლიო ფინანსურ-ეკონომიკურმა კრიზისმა ეს დამაჯერებლად აჩვენა. თანამედროვე ფინანსურ ბაზრებზე ფინანსური ოპერაციების მოცულობა გვამღევეს შესაძლებლობას ვივარაუდოთ, რომ ტრანზაქციების მომსახურების მიმართულებით ფინანსური სექტორი არ არის მეორეხარისხოვანი. იგი გახდა ერთ-ერთი მთავარი ინფლაციური პროცესების შეკავების საკითხში. დღევანდელ ურთიერთდაკავშირებულ მსოფლიოში კრიზისი არ აღიარებს საზღვრებს. გლობალურ სამყაროში რისკებზე წარმოდგენა სწრაფად იცვლება ურთიერთსაპირისპიროზე. საერთაშორისო ფინანსური სისტემის სტაბილურობის უზრუნველყოფის მეთოდები ჯერ კიდევ ჩამორჩება ინტეგრაციის სწრაფ ტემპს. თანამედროვე ფინანსები ატარებენ გლობალურ ხასიათს, მაგრამ სისტემის სტაბილურობის უზრუნველყოფის მეთოდები რჩება ძირითადად ეროვნული, რაც ნიშნავს, რომ შესაძლებელია შესაბამისი ორგანოების პოტენციური შოკების წინააღმდეგ ბრძოლაში ადვილად შესუსტდეს და დარჩეს სტაბილიზაციის პოლიტიკის ინსტრუმენტების გარეშე</p>
<p>გელიტაშვილი გ., აბუთიძე გ., ჭელიძე მ. საბანკო საქმიანობის რეგულირების და ზედამხედველობის საერთაშორისო გამოცდილება. VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტი. თბილისი, 2023 წლის 25 მაისი. კონფერენციის შრომების კრებული, გვ. 77-81. DOI.org/10.36073/978-9941-28-963-7</p>	<p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p> <p>საბანკო საქმიანობის რეგულირების და ზედამხედველობის აუცილებლობა განპირობებულია ბანკების საქმიანობის სპეციფიკით, რომლებიც საბაზრო ურთიერთობების პირობებში უზრუნველყოფენ ანგარიშსწორებისა და გადახდების განხორციელებას, იღებენ და ინახავენ მოსახლეობის, ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო ორგანოების დანაზოგებს და დეპოზიტებს, იყენებენ აღნიშნულ სახსრებს დაკრედიტებისა და სხვა აქტიური ოპერაციების განსახორციელებლად, ე.ი. ძირითადად ფუნქციონირებენ მოზიდული სახსრების ხარჯზე. ამავდროულად, ბანკების საქმიანობა ექვემდებარება მნიშვნელოვან რისკებს, რამაც შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას კრედიტორების და მენაბრეების ინტერესებს. საბანკო რეგულირების მიზნები განსხვავდება ეროვნული ეკონომიკის მიმდინარე მდგომარეობის და საბანკო სისტემის მეშვეობით გადასაჭრელი პრობლემების მიხედვით. რეგულირების მიზანი შეიძლება იყოს ბანკების სტაბილური, უსაფრთხო, მდგრადი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, კრედიტორებისა და მენაბრეების ინტერესების დაცვა, საბანკო სისტემაში დესტაბილიზაციური ტენდენციების თავიდან აცილება, საბანკო საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლება და სხვა. სტატიაში დასაბუთებულია, რომ თანამედროვე პირობებში საბანკო საქმიანობის რეგულირების და ზედამხედველობის ძირითადი ტენდენციაა სხვადასხვა ქვეყნებში საბანკო საქმიანობისადმი წაყენებული მოთხოვნების გამოთანაბრება და უნიფიცირება. ამასთან, ეს ეხება როგორც ქვეყნის შიდა საბანკო ინსტიტუტებს, ისე ტრანსსასაზღვრო საბანკო ორგანიზაციებს.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>გელიტაშვილი გ., ყურაშვილი გ., ჭელიძე მ.</p>	<p>საბანკო ზედამხედველობა ფინანსური შუამავლების</p>

<p>საბანკო რეგულირების და ზედამხედველობის თანამედროვე ასპექტები. საერთაშორისო მულტიდისციპლინარული სამეცნიერო კონფერენცია „თანამედროვე მსოფლიო ახალი გამოწვევების წინაშე“. ლარნაკა, კვიპროსი, 2023 წლის 2 აპრილი. კონფერენციის შრომების კრებული, გვ. 69-75</p>	<p>ზედამხედველობის ყველაზე მნიშვნელოვანი სფეროა. საზედამხედველო ორგანოები შექმნილია იმისათვის, რომ განხორციელდეს საბანკო კანონმდებლობის ნორმების, სალიცენზიო მოთხოვნების, საბანკო ოპერაციების მიმართ არსებული წესების, ფინანსური ანგარიშგების შევსების და წარდგენის,სავალდებულო ნორმატივების დაცვის, საბანკო კანონმდებლობის ნორმების შესრულების სისრულის, სისწორისა და სანდოობის კონტროლი და ზედამხედველობა. სტატიაში განხილულია საბანკო რეგულირების და ზედამხედველობის თანამედროვე ასპექტები და ჩამოყალიბებულია ავტორების მოსაზრებები აღნიშნული საკითხების შემდგომი სრულყოფის მიმართულებით.</p>
	<p>შეფასება დადებითი</p>
	<p>რეკომენდაციები</p>
<p>გიორგი სულაშვილი, მალხაზ სულაშვილი, იაშა მურვანიძე, ნინო ტარუაშვილი. ციფრული მენეჯმენტის განვითარებასთან დაკავშირებული თეორიები სამედიცინო სფეროსთან არსებულ სისტემებში. CUDS 2023: International Congress on Current Debates in Social Sciences, ebook (With ISBN and Editor). Georgia, Tbilisi. 2023.</p>	<p>ოცდამეერთე საუკუნე ციფრული მენეჯმენტის ეპოქაა, რომლის მთავარი გამოწვევა ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება და ელექტრონული მმართველობის დანერგვის პროცესია. ამ ეპოქის ძირითადი მახასიათებელი ციფრული ტექნოლოგიებია, რაც სოციალურ-ეკონომიკური პროცესების ადამიანზე ორიენტირებული მოდელების შემუშავებას ითხოვს.</p> <p>მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მისაღებად ჯანმრთელობისა და ზრუნვის სისტემებში მნიშვნელოვანია მეთოდოლოგიური ჩარჩო და სტანდარტიზებული მიდგომები ციფრული ჯანდაცვის ტექნოლოგიების შესაფასებლად, ციფრული ჯანმრთელობის ტექნოლოგიების დანერგვის შესახებ პაციენტებისა და საზოგადოებისთვის. ციფრული ჯანდაცვის ტექნოლოგიებმა გამოიწვია დიდი გარდაქმნები ჯანმრთელობისა და ზრუნვის სისტემებში დაწყებული ალგორითმებით, რომლებიც შექმნილია რადიოლოგიებისა და რადიოთერაპევტების დასახმარებლად დაავადებების აღმოჩენასა და მკურნალობაში, რობოტული ქირურგიიდან ხელოვნურ ინტელექტამდე, მანქანათმცოდნეობამდე, კომპიუტერის დახმარებით მიღებული გადაწყვეტილების მოდელებამდე, ჯანმრთელობის ელექტრონულ ჩანაწერებამდე. ნაშრომის მიზანია პაციენტებისა და საზოგადოებისთვის ციფრული მენეჯმენტის შეფასება ჯანდაცვის სისტემაში, რომელიც დიდ გამოწვევას წარმოადგენს, განსაკუთრებით მეთოდოლოგიურსა და ტექნიკურს. ნაშრომში საკვლევი სფეროს შესწავლა ძირითადად ითვალისწინებს ჯანდაცვის ციფრულ ტრანსფორმაციას, ასევე ციფრული მენეჯმენტის ასპექტს. პრაქტიკულად შეიძლება ითქვას, რომ კაცობრიობა ახალი ფორმაციის ზღურბლზე იმყოფება. აღნიშნულიდან გამომდინარე, კვლევის მიზანია ჯანდაცვის სექტორში, სამედიცინო დაწესებულებებში ემპირიული დაკვირვებით, შედარებითი ანალიზით გამოვლენილი პრობლემების სიდრმისეული შესწავლა და სისტემატიზაცია. არ არსებობს საუკეთესო პრაქტიკა ციფრული მენეჯმენტის მეთოდოლოგიის ზოგადი მიდგომებისთვის, განსაკუთრებით ჯანდაცვის სისტემაში, რომლებიც მოიცავს ხელოვნური</p>

	<p>ინტელექტის ალგორითმებს. ჯანდაცვის სერვისების ციფრული ტრანსფორმაციისა და მისი გავლენის შეფასების ჩარჩო სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ჯანდაცვისა და ზრუნვის სისტემებში სხვადასხვა დონეზე ციფრული ჯანდაცვის სტრატეგიების სტიმულირების, გამოყენების ან/და დაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისათვის საჭირო მტკიცებულებების შესაქმნელად. ინოვაციური, მდგრადი და გლობალურად კონკურენტუნარიანი ჯანდაცვის ინდუსტრიის შენარჩუნებისათვის საჭიროა ღია სტრატეგიული ავტონომიის ხელშეწყობა ძირითადი ციფრული, გამამლიერებელი და განვითარებადი ტექნოლოგიების, სექტორებისა და ღირებულების ჯაჭვების განვითარების გზით. ამ მიმართულების ფარგლებში მხარდაჭერილი კვლევები და ინოვაციები ხელს შეუწყობს კონკურენტულ და უსაფრთხო მონაცემთა ეკონომიკას.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>Vanishvili M., Chelidze M., Gelitashvili G. Challenges and Perspectives of Municipal Participatory Budgeting in Georgia. International Scientific and Practical Conference «Modern Knowledge: Research and Discoveries». Vancouver, Canada. May 19-20, 2023. Conference Proceedings, pp. 102-119. DOI. org/10.51582/interconf.19-20.05.2023.008</p>	<p>The article explores, based on the latest literary sources, an important issue in financial theory and economic practice, namely the problems and prospects of municipal participatory budgeting in Georgia. It emphasizes that the process of participatory budgeting is an innovative model for proper governance that promotes inclusive democracy, leads to the modernization of the public sector, increases accountability of the executive branch to the public, and represents an effective process of democratic dialogue and decision-making between the government and the population. It is shown that municipal participatory budgeting has been introduced in Georgia in two forms: the "Civil Budget" participatory budgeting project and the VOICE participatory budgeting project. Each has its strengths, weaknesses, and challenges. Conclusions and recommendations are drawn regarding the ways of developing participatory budgeting models implemented in Georgia.</p> <p>შეფასება დადებითი</p> <p>რეკომენდაციები</p>
<p>Nino Chachava, Malkhaz Lekveishvili, Giorgi Mikadze, Nikoloz Lekveishvili, Giorgi Sulashvili, Vazha Sulashvili. The Role of 3D Laser Scanning in Historical Bulding stock Analysis and its Conceptual Development by the method of twinning adaptation. The 23rd International Conference on Reliability and Statistics in Transportation and Communication: Digital Twins: From Development to Application” (RelStat-2023). October 19-21, 2023. Riga, Latvia.</p>	<p>The rapid growth of population in the 21st century and the urbanization of territories have clearly revealed trends of high building and population density, transport infrastructure overload, pollution, and the relevance of urban waste management issues.</p> <p>These issues are acute in sustainable urban development policies of historical city centers development based on the multifunctional research, its management through a new conceptual approach and digital technologies.</p> <p>The case of Tbilisi Superblocks analyses, which was developed, based on Twining method of investigation make possible to develop the concept of historical districts development according five key pillars of urban development - social, transport, building stock, governing and historical preservation and thus win the time and organize the surveys in a precise quality and short time. The investigations were developed by the groups of design, technical support, project management and researchers in close cooperation with the implementers of the concept - Tbilisi City Hall and Tbilisi Development Fund and local population.</p> <p>The implementation of multi-component analysis was hampered due to the lack of time for the project and the large volume of work.</p> <p>Therefore, the pre-project survey was divided into two phases:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Selection of the research methodology. • Research. <p>The research method was chosen by studying the development of a trial street, where the work was evaluated in terms of time and human resources. It turned out that it was impossible to develop the required urban Cultural Heritage studies using traditional methods within the project budget and timeline. That is why the new approach of investigation was suggested.</p> <p>This became possible using 3D laser scanning method in urban planning studies, which in a short period of time allowed to gather detailed information on the site - streets and building profiles, facades, cultural monuments; precisely defined public utility areas and interactively transferred this information to design, engineering, social and other groups involved in the project in AutoCAD, Revit, GIS and other requested formats and Systems.</p> <p>The Historical Districts were investigated through close collaboration of 3D Laser Scanning group with the project leader management units, architects, Urban planners, Art experts, Restorations, structural engineers, transport specialists, etc.</p> <p>This article illustrates the importance of 3D laser scanning in twinning transformation for urban research in terms of project management - time, human and financial resources; identification of specific problems of 3D laser scanning in urban fabrics, streets, cultural heritage, landscape studies; methods of their solving; the forms and ways of how 3D laser scanning help to create the twinning's and this technology has supported the creation of a bridge between urban research and BIM technologies in the project and urban design in general.</p>							
		შეფასება დადებითი							
		რეკომენდაციები							
კვლევების შედეგების კომერციალიზაციის პოტენციალი									
		ანალიზი							
		შეფასება დადებითი/უარყოფითი							
		რეკომენდაციები							
საექსპერტო მოღვაწეობა									
		ანალიზი							
		შეფასება დადებითი/უარყოფითი							
		რეკომენდაციები							
ახალგაზრდა მეცნიერთა სამეცნიერო მუშაობის ხელშეწყობა									
		ანალიზი							
		შეფასება დადებითი/უარყოფითი							
		რეკომენდაციები							
სამეცნიერო ერთეულში დასაქმებულ მკვლევართა სამეცნიერო პროდუქტიულობის მაჩვენებელი ციტირების ინდექსის საფუძველზე (2023)									
#	გვარი, სახელი	Scopus		Web of Science		Google Scholar		სხვა	
		ციტირების ინდექსი	h ინდექსი	ციტირების ინდექსი	h ინდექსი	ციტირების ინდექსი	h ინდექსი	ციტირების ინდექსი	h ინდექსი

1	პროფ. ბურდიაშვილი რატი	0	0			0	1		
2	პროფ. ქუთათელაძე ალექო	0	0			0	0		
3	პროფ. ცაავა გიორგი	0	0			0	1		
4	პროფ. ჭელიძე მედეა	0	0			1	3		
5	ასოც.პროფ. გვენეტაძე ლილი	0	0			0	0		
6	ასოც.პროფ. ნოზაძე მზია	0	0			0	0		
7	ასოც.პროფ. სულაშვილი გიორგი	0	0			0	3		
8	ასოც.პროფ. ხიდირბეგიშვილი ნინო	0	0			0	0		
9	ასისტ.პროფ. აბუთიძე გოჩა	0	0			0	2		
10	ასისტ.პროფ. ბიბილური ანი	0	0			0	1		
11	ასისტ.პროფ. ხაჩიძე ანი	0	0			0	0		
12	ასისტ.პროფ. ჰასრათოვი თეა	0	0			0	0		
13	ასისტ. აბლოთია კობა	0	0			0	0		

დარგობრივი კომისიის თავმჯდომარე, პროფესორი

მ.მიქელაშვილი

დარგობრივი კომისიის მდივანი, ასისტ. პროფესორი

თ.ხინიკაძე-გვარამია